

نام و نام خانوادگی:
 مقطع و رشته: دوازدهم انسانی
 نام پدر:
 شماره داوطلب:
 تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران
 دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ
 آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

نام درس: فارسی ۳
 نام دبیر: محمد نورانی
 ساعت امتحان: ۰۰ : ۰۸ : صبح / عصر
 مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

محل مهر و امضاء مدیر	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:
	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:
الف	سؤالات			
۵/۵	<p>ابیات و عبارات‌های زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.</p> <p>۱- ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی ۲- بنده همان به که ز تقصیر خویش ۳- گفت: از بهر غرامت جامه‌ات بیرون کنم ۴- بنیاد هستی تو چو زیر و زیر شود ۵- خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد ۶- در دفتر زمانه فتد نامش از قلم ۷- با شیر سپهر بسته پیمان ۸- من به هر جمعیتی نالان شدم ۹- شاهین تیز بال افق‌ها بودم . زنبور طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم. ۱۰- عشق هر کسی را به خود راه ندهد و به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده، روی ننماید. ۱۱- و آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد.</p>			
ب	<p>واژه‌های مشخص شده زیر را معنا کنید.</p> <p>۱۲- باز زین و برگ را بر گرده کهرها و <u>گرندها</u> نهادند. ۱۳- در این دو شهر تنها یک «<u>سر پری</u>» زدیم. ۱۴- و لابد هر چه به واسطه آن به خدا رسند، <u>فرض</u> باشد. ۱۵- سینه <u>خواهم شرحه شرحه</u> از فراق ۱۶- بخروش چو <u>شرزه</u> شیر ارغند ۱۷- و در بحر <u>مکاشفت مستغرق</u> شده</p>			
پ	<p>۱۷- در گروه از کلمات زیر چند نادرستی املایی دیده می‌شود؟ تصحیح کنید. خوان نعمت - بهر مکاشفت - شیر ارغند - چریق آفتاب - غایت القصوای مقصود - نشعه خوب - فخر و مباهات - تاق ضربی - دیوان سنایی - متاع و فرمانروا - رواق خانه - ذل زدن</p>			
ت	<p>دانش‌های زبانی و دستوری</p> <p>۱۸- در ابیات زیرهسته و وابسته‌ها و نوع آن را مشخص کنید. (۱) الف) تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن‌ها پس افکند ب) تو قلب فسرده زمینی از درد ورم نموده یک چند ج- در بیت زیر «صفت مضاف‌الیه» را مشخص کنید و نمودار آن را رسم کنید. (۰/۲۵) محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست د- در عبارت زیر یک «وابسته وابسته» بیابید و نام آن را بنویسید. (۰/۲۵) «سی و پنج فرسنگ راه بین سیرجان و کرمان را دوشنبه با کامیون طی کردیم.»</p>			
صفحه ۱ از ۳				

- ۱۹- با توجه به روابط معنایی بین کلمات (ترادف، تناسب و تضمن) نوع ارتباط واژگان را در هر یک از موارد زیر مشخص کنید. (۰/۷۵)
- الف (طلیسان، جامه ب (اتراق، مسافر پ (استبعاد، دوری
۲۰- نقش دستوری کلمات زیر را مشخص کنید. (۰/۷۵)
- الف) او بنده خود را عاشق خود کند، آن گاه بر بنده عاشق باشد.
ب) در عشق قدم نهادن کسی را مسلم است که با خود نباشد.
- ۲۱- در اشعار زیر، کاربرد معنایی فعل های مشخص شده را بنویسید. (۰/۵)
- الف) گفت نزدیک است والی را سرای آن جا شویم. ب) روزها با سوزها همراه شد.
- ۲۲- در بیت زیر آرایه حسن تعلیل را توضیح دهید. (۰/۵)
- « تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبنده »
- ۲۳- در بیت زیر آرایه های ادبی به کاررفته را مشخص سازید. (۰/۵)
- « نی حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید »
- ۲۴- در بیت « چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتی بان » کدام آرایه ادبی به کار نرفته است؟ (۰/۵)
- الف (اسلوب معادله ب (تلمیح ج (تشبیه د (استعاره
- ۲۵- در عبارت زیر به ترتیب چند ترکیب وصفی و اضافی دیده می شود؟ (۱)
- « آسمان کویر، این نخلستان خاموش که هرگاه مشت خونین قلبم را باران های غیبی سکوتش فرا می گیرد و نگاه های اسیرم، همچون پروانه های شوق در این مزرع سبز آن دوست شاعرم رها می شود، ناله های گریه آلود آن روح دردمند را می شنوم.»
- الف) یازده، هفت ب) دوازده، هشت ج) سیزده، ده د) چهارده، نه
- ۲۶- آرایه روبه روی کدام بیت نادرست است؟ (۱)
- الف) شانه می آید به کار زلف در آشفستگی آشنایان را در ایام پریشانی بپرس (اسلوب معادله - تناسب)
ب) عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را سیل، یکسان می کند پست و بلند راه را (اسلوب معادله - تضاد)
ج) آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد (جناس تام - استعاره)
د) نی حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید (جناس تام - حسن تعلیل)
- ۲۷- معنی واژه « دستور » را در بیت های زیر مشخص کنید. (۰/۵)
- الف) چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه سور
ب) گر ایدون که دستور باشد کنون بگوید سخن پیش تو رهنمون
- ۲۸- کارکرد «را» در هر بیت چگونه است؟ (۰/۵)
- الف) ورا هوش در زابلستان بود به دست تهم پور دستان بود
ب) سر من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست
- ۲۹- در بیت «پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند» منظور از « سوخته جان » چه کسی است؟ (۰/۲۵)
- ۳۰- در بیت « همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم » واژه « همت » به چه معناست؟ (۰/۲۵)

ردیف	سؤالات	نقطه
	<p>۳۱- مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید. (۵/۰)</p> <p>الف) برکش ز سر آن سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند</p> <p>ب) پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند</p>	
۲	<p style="text-align: right;">حفظ شعر</p> <p>الف) در مکتب حقایق پیش ادیب عشق</p> <p>ب) یک دم غریق</p> <p>ج) تا در زمانه باقی است آواز باد و باران</p> <p>د) خاموشی جنونم</p> <p>..... فریادها برانگیخت</p>	ث
صفحه ۳ از ۳		

جمع بارم : ۲۰ نمره

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ

کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تمصیلی ۹۸-۹۹

نام درس: فارسی ۳
نام دبیر: ممد نورانی
ساعت امتحان: ۰۸:۰۰ صبح / عصر
مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
الف	<p>۱- پروردگارا نام تو را بر زبان می آورم که تو پاک و خداوند یگانه هستی. ۲- بنده بهتر است از کوتاهی در عمل و گناه خود به درگاه پروردگار توبه کند. ۳- گفت جهت جبران تاوان لباس را از تو می گیرم. گفت لباس من بی ارزش شده و تار و پود آن مشخص است. (نشانه فقر و بیچارگی مردم) ۴- اگر در راه دوست تمام وجود تو فدا شود گمان نکن که از میان بروی (دوست به تو جان دوباره ای خواهد بخشید). ۵- خانه (کشوری) که به دست بیگانگان آباد شود آن را با گریه و زاری و فغان نابود کن زیرا خانه غم و اندوه است. ۶- ملتی که افراد صاحب تجربه و نویسندگانی نداشته باشند در روزگار ماندگار نخواهند شد. ۷- با خورشید پیمان بسته و با ستاره مشتری هم نشین شده است (وصف ارتفاع و بلندی کوه دماوند) ۸- من با هر جمعیتی هم نشین شدم و همدم و همراه افرادی شده ام که سیر و سلوک آن ها به سوی حق کند یا مشتاقانه بوده است. ۹- در اوج عزت و سربلندی بودم که ناگهان وابسته و محتاج شدم. ۱۰- عشق هر فردی را به خود راه نمی دهد و در قلب هر کسی جای نمی گیرد و هر چشمی توان عشق ورزی ندارد. ۱۱- باغ عشق که آراسته به گل های رنگارنگ است و سرشار از زیبایی های احساس و الهام است در برابر این عقل بی درد و گرمای مهلک آن پژمرده می شود.</p>	
ب	<p>۱۲- اسب مایل به زرد ۱۳- توقف کوتاه ۱۴- واجب ۱۵- پاره پاره ۱۶- دلیر و شجاع ۱۷- غرق شده</p>	
پ	<p>بحر مکاشفت - چریغ آفتاب - نشئه خوب - طاق ضربی - مطاع و فرمانروا - زل زدن</p>	
ت	<p>۱۸- الف) وابسته اول: درشت (صفت) (ب) وابسته دوم: روزگار (مضاف الیه) الف) وابسته اول: فسرده (صفت) (ب) وابسته دوم: زمین (مضاف الیه) ج) این : صفت مضاف الیه د) فرسنگ : ممیز ۱۹- الف) طیلسان، جامه (ترادف) (ب) اتراق، مسافر (تناسب) (پ) استبعاد، دوری (ترادف) ۲۰- الف) مسند / قید (ب) مسند الیه ۲۱- الف) رویم (ب) گشت ۲۲- علت پنهان شدن چهره کوه دماوند دوری از چشم مردم است. ۲۳- جناس تام - کنایه - تشخیص ۲۴- استعاره ۲۵- گزینه ج ۲۶- گزینه د ۲۷- الف) وزیر (ب) اجازه</p>	

	۲۸- الف) فک اضافه ۲۹- ملک الشعراء بهار ۳۰- اراده ۳۱- دعوت به قیام	
هان ای پسر بکوش که صاحب خبر شوی کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی تا در زمانه باقی است آواز باد و باران فریادها بر انگیخت از سنگ کوهساران	۱- در مکتب حقایق پیش ادیب عشق ۲- یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر ۳- وین نغمه‌ی محبت، بعد از من و تو ماند ۴- باز آ که در هوایت خاموشی جنونم	ث
امضاء:	نام و نام خانوادگی مصحح : محمدنورانی	جمع بارم : ۲۰ نمره